

دستان گویا

شیوه‌ی رفتار اعضای خانواده و جامعه با کودک ناشنوا، در رشد عاطفی، سازگاری اجتماعی، آمادگی آموزش مهارت‌های زبانی و تحصیل او بسیار مهم و تعیین کننده است.

به مناسبت سی ام سپتامبر، روز جهانی ناشنویان

جامعه، خانواده و کودک ناشنوا

شیوه‌ی رفتار اعضای خانواده و جامعه با کودک ناشنوا، در رشد عاطفی، سازگاری اجتماعی، آمادگی آموزش مهارت‌های زبانی و تحصیل او بسیار مهم و تعیین کننده است.

خانواده و اجتماع، با پذیرش واقعیت‌ها و توانایی‌ها، یاری‌دهنده‌اش دهند. وضعیت مطلوب برای ناشنوا، استفاده از موقعیت‌های در دسترس افراد عادی است. وظیفه اصلی در تربیت کودک ناشنوا و کمک به رشد او، بر عهده خانواده است. باید وضعیت واقعی کودک را پذیرفت و بهترین کار را برای کمک به وی انجام داد. پذیرش فرد ناشنوا از طرف خانواده، اجتماع و شناخت تفاوت‌های او و کنار آمدن با آن، نیازمند عشق، علاقه، صبر، حوصله و برخورد منطقی است.

موانع ارتباط اجتماعی ناشنویان با جامعه

آیا تا کنون از خود پرسیده‌اید که ارتباط موجود در جامعه، چه قدر صحیح و منطقی است که به ارتباط آسان‌تر با ناشنویان بینجامد؟ مگر نه این که یکی از مهم‌ترین اهداف آموزش ناشنویان، اجتماعی کردن آن‌هاست؟ آیا به عنوان پدر و مادر ناشنوا، معلم ناشنوا، دوست ناشنوا یا عضوی از جامعه، با خود اندیشیده‌اید که آیا ناشنویان به این هدف دست یافته‌اند و اگر نه، علت چیست؟ به یقین، یکی از عوامل دست نیافتن مربیان ناشنوا و نیز خود ناشنویان به این هدف، نقص ارتباطی موجود در رفتارهاست. بنابراین، نادرستی ارتباط‌ها، اجتماعی شدن ناشنویان و به تبع آن، تعلیم و تربیت آنان را خدشه‌دار ساخته است.

رفتارهای ترشح آمیز

یکی از موانع برقراری ارتباط ناشنویان با جامعه، رفتارهای ترشح‌آمیز اطرافیان است. اگر چه در آموزه‌های اخلاقی و دینی، درباره رعایت رحم و انصاف بسیار سفارش شده است، ولی باید توجه داشت که رعایت عدالت حکم می‌دهد که رفتارهای ترشح‌آمیز، به‌کار نرود. این رفتارها موجب می‌شود فرد ناشنوا، خود را موجودی مستحق ترشح بداند. در نتیجه، نخستین مشکلی که ناشنویان را تهدید می‌کند، افسردگی و دوری کردن از جامعه است و دور شدن ناشنوا از جامعه، به فرآیند جامعه‌پذیری او آسیب جدی وارد می‌کند.

زبان اشاره

سخن گفتن، یکی از ویژگی‌های ممتاز بشری است. انسان از راه سخن گفتن با دیگر افراد جامعه رابطه برقرار می‌کند، می‌فهمد و می‌فهماند. ناشنویان نیز می‌توانند به شیوه‌های خاص با دیگران ارتباط برقرار کنند.

زبان اشاره، زبان ارتباط ناشنویان است که سبب می‌شود این افراد با یکدیگر و دیگران ارتباط برقرار کنند.

قانون مدنی کشور ایران، در سال 1307 این زبان را به عنوان وسیله‌ای برای تفهیم و تفاهم به رسمیت شناخت. نخستین کسی که زبان اشاره را در ایران به وجود آورد، استاد «جتار باغچه‌بان» بود. گفته می‌شود زبان اشاره، از زمان بقراط حکیم برای ناشنویان مرسوم بوده است.

دست‌های انسان

در باغچه‌زنگی نشسته بود و با دستان کوچکش چیزی می‌کاشت. نگاهش کردم، حس اعتمادش با نگاهم برانگیخته شد و با چشمان معصومانه‌اش فهمید چه

می‌پرسم؛

گفت: ستاره می‌کارم.

دوباره نگاهش کردم، پاسخ داد: میوه‌ها؛ ستاره‌ها؛ ام، خورشید خواهد شد.

حس غریبی به من دست داد. چرا خورشید؟

لبخندی زد و باز با همان نگاه پاسخ داد: تمام هستی با آب، خاک و خورشید پیوندی زندگی‌ها؛ بخش دارد. گل‌ها با خورشید برمی‌خیزند.

پرسیدم: پرندگان؟

پاسخ داد: پرواز زیباست، من آواز آن‌ها را حس می‌کنم...

و انسان؟

به زمین نگاه کرد و این بار با انگشتان اشاره زبان گشود: ما که می‌خواستیم زمین را آماده مهربانی کنیم، افسوس که خود نامهربان بودیم.

آری، او ناشنوا بود و برای ایجاد رابطه، از دست‌ها؛ هایش استفاده می‌کرد. همان‌گونه که تاریخ انسان اندیشه‌ورز، رابطه‌ای ناگسستنی با دست

ها؛ انسان دارد.

ورزش و ناشنوایان

ورزش، عامل سلامت جسم و روح انسان است. از این رو، تفاوتی میان شنوایان و ناشنوایان در حفظ نیروی نشاط و سلامت نیست. بنابراین، برای تقویت روحیه ناشنوایان و

مشارکت بیشتر آنان در جامعه، ورزش ناشنوایان در جهان پایه‌گذاری شد. فدراسیون جهانی ناشنوایان، در سال 1924 تأسیس گردید.

در حال حاضر، 84 کشور جهان در این فدراسیون عضویت دارند. در ایران نیز، فدراسیون ورزش ناشنوایان، از سال 1344 فعالیت خود را آغاز کرد و در سال 1957، به عضویت

فدراسیون جهانی ناشنوایان درآمد. ناشنوایان نیز همانند شنوایان، بیشتر رشته‌ها؛ ورزشی شرکت دارند و به موفقیت‌ها؛ فراوانی رسیده‌اند.

پرسیدم: پرندگان؟

پاسخ داد: پرواز زیباست، من آواز آن‌ها را حس می‌کنم...

و انسان؟

به زمین نگاه کرد و این بار با انگشتان اشاره زبان گشود: ما که می‌خواستیم زمین را آماده مهربانی کنیم، افسوس که خود نامهربان بودیم.

سازمان رفاه ملی ناشنوایان

سازمان رفاه ملی ناشنوایان ایرانی، سازمانی وابسته به وزارت کار و امور اجتماعی است که در سال 1350 تأسیس شد. هدف از تشکیل این سازمان، ایجاد هماهنگی میان

مؤسسات دولتی، غیردولتی و خیریه است. در برنامه این سازمان، پیش‌گیری، درمان، آموزش و هم‌چنین تأمین اشتغال و رفاه گروه ناشنوایان، نیمه‌شنوایان و

کسانی که مشکل گویایی دارند، قرار دارد. این سازمان تلاش می‌کند شخصیت این افراد را پرورش دهد، آنان را با اجتماع سازگار کند و با به‌کار بردن روش‌ها؛

جدید، آن‌ها را برای خدمات‌گوناگون آماده سازد.

نخستین معلم ناشنوایان

استاد جبار باغچه rlm&ban(عسکرزاده) یکی از خادمان پر تلاش فرهنگ ایران و به معنای واقعی کلمه معلم بود. زنده یاد باغچه rlm&ban در سال 1298 آموزگاری را آغاز کرد. وی نخستین مؤسس کودکان ناسنویان در تبریز بود. باغچه rlm&ban، اولین شخصی است که در ایران، آموزش شنیداری و دیداری را به دستگاه آموزش کشور وارد کرد و برای نخستین بار به فکر آموزش و تربیت کودکان ناسنوا افتاد. او ابتدا با مخالفت rlm&ban های شدید وزارت فرهنگ وقت روبه rlm&ban رو شد، ولی با تلاش و پشتکار فراوان، در یک سال موفق شد به سه کودک ناسنوا، خواندن و نوشتن بیاموزد. استاد باغچه rlm&ban، بان، نخستین دبستان ناسنویان را در چهار راه حسن rlm&ban؛آباد تهران، در خانه rlm&ban؛ ای محقر تأسیس کرد.

برگرفته از:

همشهری آنلاین